

İKLİM

“HAVANI BİLİRSEN, RİSKİNİ DE BİLİRSİN”

GEÇMİŞ OLSUN TÜRKİYEM!

SESİMİ DUYAN VAR MI?

*AFET VE ACİL DURUMLAR
ÇOCUKLARA NASIL ANLATILMALI?*

*İTÜ'DEN 2023
DEPREM RAPORU*

*DOĞA OLAYLARI
FELAKETE İŞTE BÖYLE
DÖNÜŞTÜRÜLÜR (!)*

*UZAKTAN DEĞİL, GÜVENLİ
ORTAMLARDA YÜZ YÜZE
EĞİTİM İSTİYORUZ!*

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI

YAYIN KURULU

E-BÜLTEN

YAYIN KURULU

1. AHMET KÖSE (BAŞKAN)
2. ZEKİYE GÜNERİ (RAPORTÖR)
3. AYFER SERAP SÖĞÜT
4. AYŞEGÜL AKINCI YÜKSEL
5. BARIŞ ÖZGÜN
6. FERYAL BİÇKİCİ
7. LALEHAN ÇINAR
8. SELMA BALAY
9. FUAT KURUMAHMUT (TASARIM)

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU

1. FIRAT ÇUKURÇAYIR (BAŞKAN)
2. İSMAİL KÜÇÜK (2.BAŞKAN)
3. EMEL ÜNAL (GENEL SEKRETER)
4. AYHAN AKGÖZ (MUHASİP ÜYE)
5. MEHMET SOYLU (SOSYAL İŞLER ÜYESİ)

İLETİŞİM:

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Adres: Bayındır Sok. No: 49/16
Kızılay - ANKARA

Telefon: +90 541 419 56 04 /
+90 312 419 56 04
Fax: +90 312 419 57 05

E-posta: bilgi@meteoroloji.org.tr

İÇİNDEKİLER

SAYI 33 / MART 2023

GÜNCEL HABERLER	5
AHMET KÖSE "SESİMİ DUYAN VAR MI?"	12
İSMAİL KÜÇÜK "DOĞA OLAYLARI FELAKETE İŞTE BÖYLE DÖNÜŞTÜRÜLÜR (!)"	17
KARİYER / DUYURULAR	22
ÇOCUKLAR İÇİN METEOROLOJİ	25

EDİTÖR

FIRAT ÇUKURÇAYIR
Başkan

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu adına

Sevgili Okurlarımız, Meslektaşlarımız ve Öğrencilerimiz;

Maalesef aynı gün, aynı bölgede 10 farklı şehrimizi etkileyen iki büyük depremle yıkıldık. Böyle bir olay karşısında ne söylenebilir, ya da neler söylenmelidir inanmıyorum. Öncelikle; depremlerde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı diliyoruz. Yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyoruz. Bir daha ne böyle bir afet yaşayalım ne de ben dâhil, birileri bir şeyler yazmak zorunda kalsın.

Her ay düzenli olarak çıkardığımız E-bültenimizin bu ayki konusunu 6 Şubat'ta yaşadığımız iki büyük deprem felaketine ayırdık. Biliyoruz, "deprem" Meteoroloji biliminin ana konusu değil. Bu nedenle deprem konusunu asıl işin uzmanı olan yer bilimcilere bırakarak sadece ülke olarak neler olduğunu, neden olduğunu, neleri eksik yaptığımızı, nerelerde hata yaptığımıza dair uzmanların açıklamalarından yola çıkarak karınca kararınca tarihe not düşmeye çalışacağız.

Biliyoruz ki ülke olarak acımız da, çaresizliğimiz de, üzüntümüz de, öfkemiz de tarifsiz... Giden canlar ile birlikte bizim de canımızdan canlar gitti. Ülkemizin yetiştirdiği, gelecek için umudumuz olan çocuklarımız, sporcularımız, eğitimcilerimiz, doktorlarımız, sağlık personelimiz, hukukçularımız, mühendislerimiz, bilim insanlarımız kısaca hayatın her alanından binlerce kıymetlimiz ülkemize ve yaşamımıza çok şeyler katabilecek iken maalesef deprem nedeniyle hayatını kaybetti. Afet bölgesinden uzakta olan bizler de yaşananlardan derinden etkilendik. Hiç tanımadığımız halde enkaz altından çıkarılan canlar ile birlikte hayata tutunduk, tarifsiz sevinç yaşadık, yaşamını kaybettiklerimiz ile bizden de bir şeyler koptu gitti, tarifsiz üzüldük. Öyle anlar oldu ki deprem bölgesini izlerken sıcacık evlerimizde oturmaktan utanır olduk. Yediklerimiz, içtiklerimiz boğazımızda düğümlendi.

Bundan yıllar önce zamanın WMO Genel Sekreterinin yaşanan bir doğal afet sonrası söylediği sözleri hep hatırlarım. Şöyle demişti Genel Sekreter "Dini, dili, ırkı, rengi ne olursa olsun, dünyanın hangi ülkesinde, nerede olursa olsun aynı afetlere maruz kalan insanlar aynı acıları yaşarlar" Biz de bu depremde bölgede ailemiz, yakınlarımız, arkadaşlarımız tanıdıklarımız olsun olmasın bir "insan" olarak aynı acıları, aynı duyguları yaşadık.

Deprem bölgesinde arama kurtarma çalışmalarına katılan, soğuk hava ve kar yağışına rağmen gece gündüz demeden bir cana daha ulaşmaya çalışan, hayatla ölüm arasında yaşama tutunmaları için kendi yaşamlarını bile tehlikeye atacak kadar olağanüstü gayretle enkazlara giren yerli, yabancı tüm arama-kurtarma ekiplerine şahsım ve Meteoroloji Mühendisleri Odası adına yürekten teşekkür ediyorum. Yıllardır yer bilimci insanlarımız durmaksızın söylüyor; "Ülkemizin hemen hemen her bölgesi deprem kuşağında, yer almaktadır. Depremler ile yaşamaya alışmalıyız. Depremleri engellemek mümkün olmadığına göre depreme dayanıklı yapılar yapmak durumundayız"

Biz bir daha deprem ya da başka bir doğal afet nedeniyle bugün yaşadıklarımız tekrar tekrar yaşamak istemiyorsak bilim tek rehberimiz olmalı. Şunu hiç unutmamalıyız; "biz öğrendiğimiz zaman ders bitecektir" Bir daha ne hayallerin, ne yaşamların, ne de umutların enkaz altında kalmadığı güzel günlerde görüşmek dileği ile...

ARKADAŞIMIZI MAALESEF
YAŞAMIŞ OLDUĞUMUZ
DEPREM FELAKETİNDE
KAYBETTİK

HEPİMİZİN BAŞI SAÇOLSUN

Helin Kılınç

SENİ ASLA UNUTMAYACAĞIZ
HELİN

Nitelikli Toplum İçin
Nitelikli Üniversite

samsun.edu.tr

Acı Kaybımız

Üniversitemiz

Meteoroloji Mühendisliği Bölümü 3.sınıf öğrencisi Helin Kılınç

ve

Makine Mühendisliği Bölümü 2. sınıf öğrencisi Sezer Kırmızıdağ'ın

depremde hayatını kaybetmesinin derin üzüntüsünü yaşıyoruz.
Kıymetli öğrencilerimize Allah'tan rahmet ailelerine, yakınlarına ve
arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

Başımız Sağ Olsun.

ACI KAYBIMIZ

Odamızın uzun süre başkanlığını yapmış, çok değerli meslektaşımız

Sn. MUSTAFA GÖRENER'İ

Zamansız kaybetmenin derin üzüntüsü içerisindeyiz.
Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine
başsağlığı dileriz.

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

İKİ BÜYÜK DEPREM İLE YIKILDIK. ÜLKEMİZİN BAŞI SAĞOLSUN...

Gün içinde ard arda yaşadığımız iki büyük depremde hayatlarını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allaha rahmet, başta yakınları olmak üzere tüm ülkemize baş sağlığı ve sabır diliyoruz. Yaralı olarak kurtulabilen vatandaşlarımıza da geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz. TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası

[Yazının devamı için tıklayınız.](#)

TMMOB: DEPREM İLE İLGİLİ SÜRECE KATILMAK İSTEYEN MESLEKTAŞLARIMIZIN DİKKATİNE

DEPREM ile ilgili olarak TMMOB aşağıdaki kararları almıştır. Sürece katılmak isteyen meslektaşlarımız bulunduğu ilde TMMOB il koordinasyonları ile irtibata geçerek sürece katılabilir. Gelişmelerden ayrıca bilgilendirme yapılacaktır. Alınan Kararlar...

[Yazının devamı için tıklayınız.](#)

DEPREMLE İLGİLİ SORUNLARA MÜDAHALE AMACIYLA TBB İLE TMMOB ARASINDA DEPREM KOORDİNASYON KURULU KURULDU

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türkiye Barolar Birliği, 13 Şubat 2023 tarihinde yaptıkları açıklamayla ülkemizi derinden sarsan depremle ilgili sorunlara müdahale amacıyla TMMOB İle TBB arasında "Deprem Koordinasyon Kurulu" kurulduğunu kamuoyuna duyurdu. Cumhuriyet tarihinin en büyük felaketi dolayısıyla görünür olan eksiklik ve aksaklıklar konusunda hukuki ve teknik alanda tecrübe ve bilgi birikimine büyük ihtiyaç duyulduğu; depremde ortaya çıkan çok sayıda hukuki sorunla ilgili olarak gerek başvuruların yapılması gerekse yapılan başvurularla...

[Yazının devamı için tıklayınız.](#)

TUZLA VE AYVALIK'TA DENİZ SEVİYESİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER

Daha önce de meydana gelen deniz seviyesindeki değişimler zaman zaman oluşan meteorolojik şartlar nedeniyle meydana gelmektedir. Konu ile ilgili meslektaşımız Sayın Mahmut KAYHAN beyin hazırladığı rapor ve İTÜ' nün basın açıklaması...

[Makale için tıklayınız.](#)

[Açıklama için tıklayınız.](#)

MGM AFET BÖLGESİ İÇİN ÖZEL HAVA TAHMİN SAYFASI HAZIRLADI

Meteoroloji Genel Müdürlüğü afet bölgesindeki çalışmalara destek olmak ve bilgilendirmek için Afet bölgesi özelinde hava tahmin sayfasını hazırladı ve hizmete sundu.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ “FAYIN İZİNDEN” ARAŞTIRMASINI YAYINLADI

Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin ALAN ve beraberindeki ekip sahada yaptıkları incelemeleri ve çalışmaları YouTube kanalı üzerinden paylaştı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

YENİLENMİŞ DİRİ FAY HARİTALARI

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü yenilenmiş fay haritalarını pafta bazlı olarak yayınladı.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

UZAKTAN DEĞİL, GÜVENLİ ORTAMLARDA YÜZ YÜZE EĞİTİM İSTİYORUZ!

Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanan üniversitelerde “uzaktan eğitim” kararına ilişkin TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 14 Şubat 2023 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Yaşadığımız onca felaketten ders almayan siyasi iktidar, bilimsel doğruları ve uzman görüşlerini yok sayan, dayatmacı anlayışında ısrar etmeye devam ediyor. Tek adam rejiminin bu anlayışı yaşadığımız bu olağanüstü günlerde sadece afetten etkilenen depremzedelerin yaşamlarını değil, tüm ülkenin geleceğini tehdit edecek sonuçlar yaratıyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

TMMOB İSTANBUL İL KOORDİNASYON KURULU DİĞER STK'lar İLE TOPLANDI

Bileşeni olduğumuz Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri'nin basın toplantısı İstanbul Tabip Odası'nda gerçekleştirildi.

Deprem Değil Rantçı Düzeniniz Öldürdü!

Şimdi Dayanışma Zamanı

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ VE KAÇAK YAPIYA KARŞI GÖREVE ÇAĞRI

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu olarak ilimizde kaçak yapı üretimi başta olmak üzere teknikten uzak güvensiz yapı üretimine neden olan ve aynı zamanda haksız rant sağlayan tüm imar hareketlerinin takipçisi olacağımızı kamuoyuna duyuruyoruz.

Tekrar Kahramanmaraş Depremi nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar ve göçük altında kalanların bir an önce sağ salim kurtarılmasını diliyoruz.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DEPREM NEDENİYLE YIKILAN VEYA AĞIR HASAR GÖREN BİNALARLA İLGİLİ DELİL TOPLAMA VEYA DELİL TESPİTİ HAKKINDA BİLİRKİŞİLİK KILAVUZU

Ülkemizin 10 ilinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle bilirkişilere rehber olması amacıyla "Deprem Nedeniyle Yıkılan veya Ağır Hasar Gören Binalarla İlgili Delil Toplama veya Delil Tespiti Hakkında Bilirkişilik Kılavuzu" hazırlanmıştır.

Kaynak 1 için [tıklayınız](#).

Kaynak 2 için [tıklayınız](#).

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASINDAN BİNA HASAR TESPİTİ VE MEVCUT BİNA DURUM TESPİTİ ÇALIŞMALARI HAKKINDA DUYURU

Yaşadığımız büyük afetin ardından bina hasar tespiti ve mevcut bina durum tespiti çalışmaları hakkında kamuoyunda oluşan tedirginliklere ilişkin TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası tarafından bilgi notu oluşturulmuştur.

Kamuoyunun dikkatine sunarız

Bilgi notu için [tıklayınız](#).

TMMOB KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ GÜNCEL DURUM TESPİTİ -2- (14 ŞUBAT 2023)

TMMOB ve bağlı odalarımız bünyesinde oluşturulan teknik heyetlerin deprem bölgesinde yaptığı çalışmalar ile birlikte Odalarımızın şube ve temsilcilikleriyle yaptığımız görüşmeler doğrultusunda 13 Şubat 2023 günü akşam saatleri itibariyle aldığımız değerlendirme sonuçlarını kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI AÇIKLAMASI

Yıkım Yaşayan Kentlerimizde Yeniden İnşa Süreci Bilim, Teknik Ve Şehircilik İlkelerine Uygun Biçimde Sürdürülmelidir 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilimizde gerçekleşen 7.7 ve 7.6 şiddetindeki depremler ve artçıları neticesinde 10 ile yayılmış bir coğrafya içerisinde birçok bölgede büyük yıkım yaşanmış, bu yıkım neticesinde on binlerce vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve yaralanmıştır.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

AFETZEDE KADINLAR: 'SORUNLARIMIZ BÜYÜK, İHTİYAÇLARIMIZ KARŞILANMIYOR, GÜVENDE HİSSETMİYORUZ'

Türkiye ve Suriye'yi vuran depremlerden sağ kurtulan birçok kadın, felaketten hemen sonraki yardımların "cinsiyet körlüğünden" şikayet ederken, bazıları aşırı kalabalık barınaklarda, kendilerinin ve çocuklarının güvenliğinden kaygı duyarak yaşıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

İTÜ'DEN 2023 DEPREM RAPORU

İTÜ, Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremin yaralarının sarılmasında yardım faaliyetlerinin yanı sıra bilimsel ve teknik olarak da destek veriyor. İTÜ akademisyenleri afetin hemen ardından bölgeye giderek incelemelerde bulundular. Öğretim üyelerimizin gözlem sonuçları üzerinden durum tespiti yapan bir ön rapor hazırlandı.

Deprem raporu için [tıklayınız](#).

DEPREM BÖLGELERİNDEKİ ASBEST TEHLİKESİNE KARŞI KORUYUCU MASKE KULLANILMALI

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı F. Mehlika Koç deprem bölgelerinde yıkılan ve ağır hasarlı oldukları için yıkımına karar verilen çok sayıda binada asbestli malzemeler ve diğer tehlikeli kimyasallar içeren malzemeler bulunduğunu belirterek; "Asbest maddesi kanserojen özelliğe sahip lifli bir mineraldir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KAHRAMANMARAŞ DSI 20. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜMÜZ DEPREMDE HASAR GÖRMÜŞTÜR

www.meteoroloji.org.tr

AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ UYGULAMA REHBERLİK KILAVUZU

Ülkemizde ve dünyada şehir nüfusları gün geçtikçe artmakta, bu hareketliliğin sonucu olarak şehirler altyapı, uygun fiyatlı konut, su, çevre temizliği, sağlık hizmetleri, ulaşım ve güvenlik gibi birçok konuda meydana gelen yeni ihtiyaçlarla başa çıkmak zorunda kalmaktadır. Bu ihtiyaçlara cevap verilmesinde ve hatta bu beklentilerin kentsel kalkınmaya yönelik fırsatlar oluşturmada “akıllı şehir” kavramı öne çıkmaktadır.

Ülkemizde tüm dünyaya paralel olarak akıllı şehir uygulamaları her geçen gün yaygınlaşmakta, dolayısıyla akıllı şehir çalışmalarının ulusal ölçekte planlanması ve bu çalışmalara yön verilmesi amacıyla tüm kamu kurumlarının, yerel yönetimlerin, üniversitelerin, özel sektörün ve sivil toplum kuruluşlarının ortak bir eylemler bütünü içerisinde hareket etmesi önem arz etmektedir.

2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında tanımlanan eylemlerin, görev ve sorumlulukların gerçekleştirilmesine ulusal ölçekte katkı sağlanması ve başta yerel yönetimlerimiz olmak üzere tüm paydaşların kapasitesinin artırılması amacıyla “Akıllı Şehirler Kapasite Geliştirme ve Rehberlik Projesi” Bakanlığımızca hayata geçirilmiştir.

Kaynak için [tıklayınız](#).

EVDE GÜVENLİ YAŞAM

Kazalara sebep olan koşulların hazırlayıcıları genellikle ihmal, dikkatsizlik ve/veya bilinçsizlik içeren tutum ve davranışlardır. Kazalar ufak yaralanmalardan can kayıplarına kadar varabilen ve önemli kısmı değişen derecelerde maddi zarar içeren üzücü sonuçlara yol açar. Ev kazaları evin içinde veya bahçe, depo, kömürlük, garaj, havuz gibi ev müstemilatında meydana gelen ve aslında çoğu önlenebilir olaylardır. Ülkeden ülkeye ve yaş gruplarına göre oranları değişmekle birlikte tüm kazaların yaklaşık %25'lik kısmını oluşturan ev kazaları yaralanma, sakatlanma yahut ölümlerle sonuçlanabileceği için önemli bir sağlık ve güvenli yaşam sorunudur.

Evinde sağlıklı ve güvenlik içinde yaşamak isteyen herkesi düşünerek hazırlanan bu kitapçıkla aşağıdaki konularda bilgi edinilmesi, beceri kazanılması ve dolayısıyla dirençlilik geliştirilmesi hedeflenmektedir.

- Evde ne gibi kazalar yaşanır, nasıl meydana gelir?
  - Ev kazaları öngörülebilir mi?
  - Ev kazalarına karşı ne gibi önlemler alınabilir?
  - Olası kazalar karşısında yapılması ve yapılmaması gerekenler nelerdir?
  - Bir kaza yaşandığında nasıl bilinçli hareket edilebilir?
  - Bir kaza durumunda işletilmesi gereken acil müdahale süreçleri nelerdir?
- KIZILAY'da çalışan meslektaşımız Nilgün YAVUZ'un yazdığı bu kitabı sizlere, çocuklarınıza, torunlarınıza ve çevrenize tavsiye ederek destek olmanızı rica ediyoruz.

Detaylar için [tıklayınız](#).

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

SESİMİ DUYAN VAR MI?

AHMET KÖSE

Yüksek Meteoroloji Mühendisi
Yayın Kurulu Başkanı

Yazıya başlamadan önce birinci ve ikinci derece akrabalarım, arkadaşlarım, konu komşu ve onların çocukları ile 200 civarı yakınımyı kaybettiğim için oldukça duygusalım, bu nedenle bu ayki yazıda sürçü lisan ederse şimdiden affola... Sürç-ü lisan etmemek için yazımın büyük bölümünü medyadan ve yetkililerin kendi sözleri ile destekleyerek hazırladım.

İBB Afet Koordinasyon Merkezi'nin(AKOM) kuruluşu ile birlikte uzun yıllar (15 yıl) çalışan, JICA, ADRC gibi uluslararası, İTÜ ve OTDÜ gibi ulusal kurumlardan eğitimler ve sertifikalar alan, 2022 yılında AB Projesi kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Akıllışehirlerde Afet Yönetimi ve Kılavuz Kitaplarının yazarlarından biri ve afetler üzerine onlarca bilimsel yayın ile AKAY Arama&Kurtarma Derneği Yönetim Kurulu üyesi olmama rağmen, Afet Yönetimini bizden (Sevgili hocalarım Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu, Prof. Dr. O. Metin İlkışık, Prof. Dr. Alpaslan Kuzucuoğlu, Dr. M. Nilay Ergenç vb.) daha iyi bildiğini düşünen sadece afet bölgesinde birkaç gün geçirenler ya da tv'lerde günlerce afeti izleyerek uzman olanlar; sizler zaten konunun uzmanısınız; bu nedenle bu yazı sizin için değildir.

Bu köşe yazımdan Muradım “Her afet sonrası Milat olsun, temennimizin gerçekleşmeyeceğini buradan ilan ediyorum. Zira bir şekilde bu yazı devletimizi yönetenlerin dikkatini çekerse; onlarda kriz yönetiminden (Enkaz altında insan kurtarmaktan vazgeçip, başta deprem olmak üzere tüm afetler için can ve mal kaybını önlemenin; afet öncesi yapılan çalışmalarda (Risk Azaltma) olduğunun farkına varıp bu konuda çalışmaya başlanırsa) ve bundan sonraki süreçte Cennet vatanımız üzerinde yaşayan Kahraman Milletimiz için Milad olmasını sağlayabilirsem ne mutlu” bana...

Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu
hocamızın deyimiyle
Kriz Yönetimi=Keriz
Yönetimidir.

6 Şubat 2023 Pazar günü Kahramanmaraş'a bağlı Pazarcık ilçesinde 04.17'de 7,7 ve Elbistan ilçesinde ise 13:24'de 7,6 büyüklüğünde iki deprem birden yaşandı. Deprem; Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya ve Hatay'da binlerce yıkıma, onbinlerce ölüme, yüzbinlerce yaralanmaya, milyonlarca psikolojik bunalıma, milyarlarca maddi kayba yol açtı.

AFAD 2020 tarihli Kahramanmaraş İli Afet Risk Azaltma Planı'nda 6 Şubat'ta gerçekleşen depremin merkez üssü Pazarcık için “aktif deprem bölgesi” deniliyor. İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP) Hazırlama Kılavuzu ilk olarak Mayıs-Eylül 2019 döneminde, pilot il seçilen Kahramanmaraş'ta çalışıldı. 2020 tarihli İRAP Raporu'nda ise Kahramanmaraş'ta gerçekleşebilecek tüm doğal afet ihtimallerine değinildi. Bu ihtimallerden “deprem” başlığı altında anlatılanlar ise bugünün senaryosunun üç yıl önce kaleme alınmış hali gibiydi. Raporda Kahramanmaraş ve çevresinin konumu “Anadolu levhası ile Arabistan levhasının çarpışma sınırının güneyinde” olarak belirtiliyor.

İçişleri Bakanlığı'na bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) Kahramanmaraş'ta Ekim 2019'da 'Türkiye Afet Müdahale Planı' (TAMP) dahilinde Türkiye'nin en büyük deprem tatbikatını yaptı. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun bizzat yönettiği tatbikatta depremin büyüklüğü 7,5, merkez üssü de Pazarcık olarak belirlenmişti. AFAD Kahramanmaraş'ın YouTube hesabından yayınlanan videoda tatbikattan görüntüler yer alıyor.

Video için [tıklayınız](#).

Videoda yıkılan binalardaki yakınlarına ulaşmaya çalışan kişilere kadar yaşanması muhtemel senaryolar uygulanmış. Tatbikat, Ankara Afet ve Acil Durum Merkezi'nde bulunan Soylu'nun talimatlarıyla ilgili personele gönderilen kısa mesajlarla başlamış, AFAD personeli de kısa mesajlarla göreve çağrılmış. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, “Sağlık Bakanlığı 5 dakika içerisinde buraya geldi. Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcımız 15 dakika içinde buraya intikal etti. Diğer çalışma grupları da üçü hariç 25 dakika içinde buraya intikal ettiler” diyor.

AFAD da yapısal risklerin standartlara ve yönetmeliklere uyulmamasından kaynaklandığını belirtiyor. TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyesi Tansel Önal Türkiye’de kaçak yapılaşma ya da ruhsatlı olsa da denetim görmemiş yapılar olduğunu söylerken, bugüne kadar yapı stoku konusunda ciddi çalışma yapılmadığını belirtiyor; “Mevcut tablonun göz önüne getirilmemesi nedeniyle iş ortaya konulmadı, imar afları ile mevcut olumsuz koşullar resmîyete kavuştu. Deprem geldiğinde hazırlıksız yakalansa afete dönüşüyor.” diyor.

JMO’nun 2021 raporunda, “Bir yapı beklenen yer sarsıntısına göre ve geçerli en son ‘Bina Deprem Yönetmeliği’ koşullarına uygun olarak inşa edilirse can kayıplarına yol açmaz” deniliyor.

Yaşanan depremlerin gösterdiği en can alıcı bilgi, yapıların etüt ve projelendirme süreçlerindeki hata ve eksiklikler. Yapı üretimlerinde pekçok malzeme ve işçilik hatalarına rastlanıyor. Daha önceki depremlerde karşımıza çıkan bu olgu, ne yazık ki henüz deprem sonrası araştırmaları netleşmemiş olsa da 6 Şubat 2023 depremleri için de geçerli görünüyor. Yapıların olası bir depreme hazır olması gerektiği vurgusu yapılan rapor, Kahramanmaraş’ın geçmişinde bu büyüklükte bir deprem olduğunu ve yeniden olması ihtimali hatırlatılarak sonlanıyor.

2020 yılında KSÜ’de akademisyenlere ve üniversitedeki görevlilere yönelik depremselliğe dair bilgilendirme toplantısında Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Jeoloji Mühendisliği öğretim üyesi Deprem Araştırma ve Risk Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Alican Kop, zeminlerin sıvılaşma tehlikesine dikkat çekerek, sıvılaşma riski olan ovalardan uzak durulması, kötü

zeminler için iyileştirme, binalar için ise güçlendirme çalışmaları, eğer bunlar yapılmıyorsa kentsel dönüşüm çalışmalarıyla hasar alınabilecek binaların daha iyi hale getirilmesi gerektiğini belirtiyor.

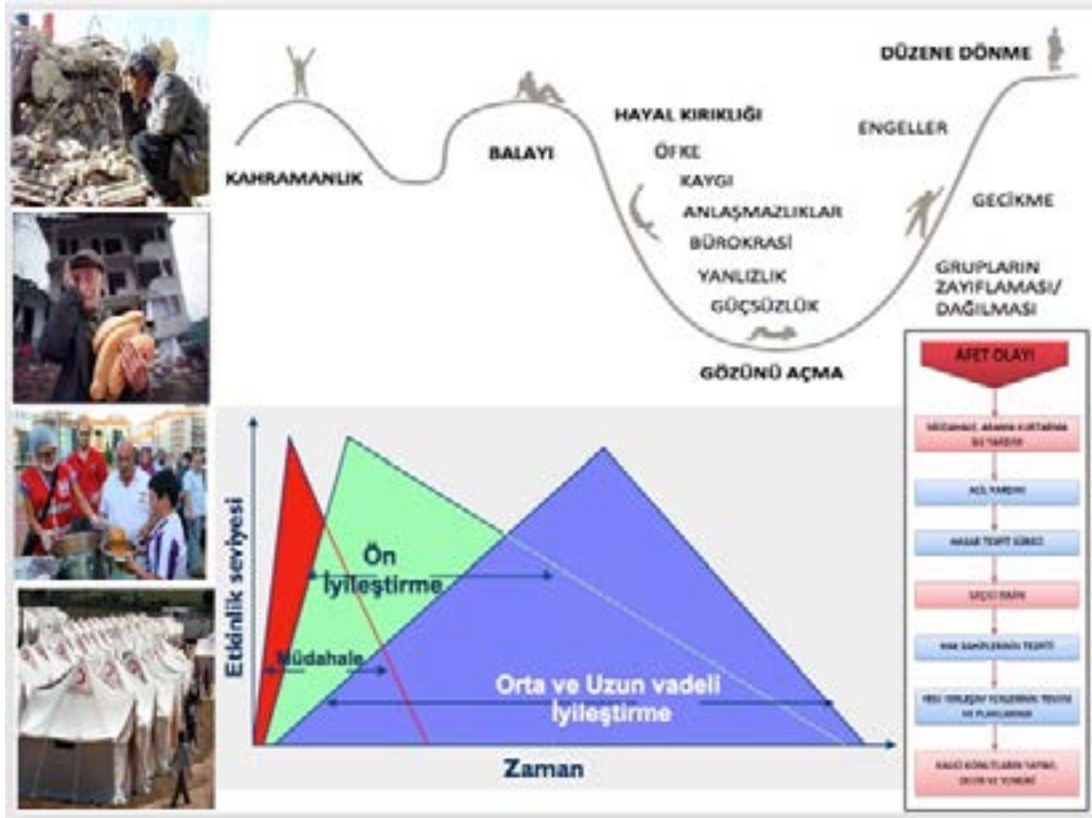
Hatta bölgede yüksek katlı yeni binaların yapılmasına tepki göstererek, yüksek katlı binalar ve yapılaşmayla bölgeye yük bindirildiğinin ve bunun kesinlikle yapılmaması gerektiğinin altını çiziyor. Örnekler ve uzmanlardan anlaşılacağı üzere bölgenin zemin yapısına uygun, temel ve yapılaşmaya gidilmeliydi ancak bu yapılmadı. Deprem sonrası; Kahramanmaraş’ta çektiğim video ([tıklayınız](#)) tüm bu açıklamaları gözler önüne seriyor.

Ülkemizde yaşanan depremlerdeki zararların beklenenden fazla olmasının önemli nedenlerinden biri yapım kurallarını belirleyen deprem yönetmeliklerine ve zemin şartlarına uyularak yapılaşmanın yapılmaması. Yapılan yüzlerce bilimsel çalışmaların sonucuna göre; deprem öncesi risk azaltmaya harcanan 1\$’lık yatırım, deprem sonrası harcanan 10\$’a denk geliyor.

İş örgütü Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) konu ile ilgili ön raporunda, “Kahramanmaraş depreminin 70,75 milyar doları konut zararı, 10,4 milyar doları milli gelir kaybı ve 2,91 milyar doları işgünü kaybı olmak üzere toplamda 84,06 milyar dolar hasara neden olması beklenmektedir” dedi.

Yapızedelerin (Depremzede değil) şu sıralar Afetin Balayı evresini yaşadıklarını biliyor musunuz?

Birkaç hafta sonra afetin **Hayal Kırıklığı** evresini yaşamaya başladıklarında esas yıkımı o zaman yaşayacaklar ne yazık ki...

Şimdi gelelim; deprem anı ile birlikte yürürlüğe giren KRİZ YÖNETİMİ sürecinde yaşanan bariz hatalara...

1- Dünyanın en gelişmiş ülkelerinde bile bu büyüklükte 10 ilde 13,5 milyon nüfusu etkileyen onbinlerce yıkımın gerçekleştiği yerde krizi yönetmek mümkün değildir, sürdürülebilir hiç değildir. Bu nedenle önemli olan fiyakalı elbiseler giymiş Arama Kurtarma Ekipleri ile göçük altında mucize aramak yerine, göçük altında insan bırakmamak için binalarımızı ve altyapımızı deprem ülkesi olduğu gerçeğini hiçbir zaman unutmadan risk azaltma yöntemi ile yapmamız gerekmektedir. Ülkemizdeki 53 şehrin deprem fayı hatları üzerinde olduğunu biliyor musunuz?

2- Deprem gibi toplumun büyük kesimini etkileyen hadiselerde olay yerine ilk olarak hırsızlar ve yağmacılar ulaşır. Bu durum dünyanın her yerinde ne yazık ki aynıdır. Deprem ilk anı ile birlikte Acil Arama ve Kurtarma Birlikleri şehir içi ve şehir dışından bölgeye en hızlı şekilde ulaştırılır. Bölgeye ulaşanların kullanacağı iş makineleri ve ekipmanları ise genelde karayolu ve diğer ulaşım araçları ile sevk edilir. Bunların zamanında ulaşması için Belediye ve Karayolları ekipleri ulaşımın aksamaması için çöken, zarar gören yolları hızlıca onarıma başlar. Zira

birazdan bu yol üzerinden Acil Müdahale araçları ve iş makinelerinin geçmesi gerekmektedir. Bu nedenle afet bölgesine giden yollar; bireysel kullanıma kapatılır. Kapatılmazsa 6 saatten az sürede olay yerine ulaşan Arama Kurtarma Ekiplerinin malzemeleri 38 saat sonra ancak ulaşır. Trafik işin içinden çıkmaz hal alır ki, yaşanan en büyük sorunlardan birisi bu olmuştur.

3- AFAD arama kurtarma ekipleri daha olay yerine ulaşmadan hangi ekibin nerede çalışacağını planlaması gerekir. Afet öncesi hazırlıklar ve yapılan tatbikatlar bunun içindir. Üstelik 2020 yılında yukarıda görüldüğü üzere 26 ili kapsayan geniş katılımlı tatbikat yapılmış olmasına rağmen; uygulamada başarısız olunmuş şehre ulaşan iş makineleri 8-15 saat gibi sürelerle AFAD'tan talimat bekleyerek olay yerine sevk edilememiştir. Bunun başlıca nedeni AFAD çalışanı ve o şehirde yaşayanlarında afete maruz kalmaları nedeniyledir. Bunu önlemenin en hızlı ve pratik yolu offline çalışan ve en az 3 farklı senaryoya göre afet öncesi hazırlanmış planların bilgisayar ve cep uygulaması ile görev yapacak her birim ve kişinin ne yapacağını hatırlatan yazılım desteği ile mümkündür. Bu konuda yazılmış uluslararası iyi uygulama örneklerine aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz. Ayrıca eğitim ve tatbikatlar MIŞ gibi yapılmamalıdır. [Tıklayınız.](#)

4- Deprem sonrası milletimiz şoka girmiş ve bölgede akrabası olanlar yola dökülürken, bireysel, kurumsal ve uluslararası binlerce tır ve kamyonlarla bölgeye yardım gönderilmeye başlanmıştır. İyi niyetle ve saf duygularla yapılan bu çaba arama kurtarma başta olmak üzere bölgedeki tüm faaliyetlerin aksamasına neden olmuştur. 2010 yılında o zamanki İBB Avrupa İtfaiye Müdürümüz Orhan Akyıldız'ın literatür taraması yaparak hazırladığı benimde katkı sunduğum Afet türü, yerleşim nüfusuna göre gerekli olan arama kurtarma personel sayısı, araç sayısı, ihtiyaç duyulan malzemeler (battaniye, bot, kaban, hijyen malzemeleri, yiyecek içecek vb.) hazırlanarak Marmara Belediyeler Birliği ve Türkiye Belediyeler Birliği ile paylaşılmıştır. Şayet bu bile dikkate alınsa yolları kapanmış, deposu olmayan şehir ve beldelelere bu denli malzemenin kaosa neden olacağı görülebilirdi.

5- Dünyanın hiçbir gelişmiş ülkesinde afetler sonrası hayatta kalanları barındırmak için çadır kurma geleneği yoktur. Bu gelenek İran, Türkiye gibi Ortadoğu ülkelerine has bir gelenektir. Şu an en ucuz konteyner 60 bin TL civarı, bunun bölgeye sevk edilmesi, altyapı işleri ve kurulumu ile yaklaşık 120 bin TL'ye mal olmaktadır. Japonya gibi depremlere sık kalan ülkelerde geçici barınma olarak spor salonları ve okullar kullanılmaktadır. Kalıcı konutlar yapıncaya kadar aileleri çadır ve konteynerde konaklatmak çağ dışı bir yöntemdir. Üstelik buralara yerleştirilenlerin %80 i 10-15 gün içerisinde buralardan ayrılmakta ve yapılan onca emek ve harcama boşa gitmektedir. Bu nedenle bu uygulamanın acilen gözden geçirilmesi gerekmektedir.

6- Gerek devlet kurumlarında gerekse özel şirketlerde çalışan en üstten en alta kadar ki yöneticilerimiz ne yazık ki çoğunluğu afet eğitimi almamıştır. Hatta AFAD tarafından binbir emekle hazırlanan planlardan haberleri bile yoktur. Zira okuma zahmetinde bile bulunmamışlardır. Herhangi bir afet meydana geldiğinde çoğu kurum ve yöneticimiz ne yapacağını bilememektedir. Benim önerim bu durumda olan yöneticilerimiz toplum vicdanını rahatlatmak için derhal istifa etmelidir.

7- Afetin ilk evresi olan Kahramanlık evresinde tüm ekipler arama kurtarma, yardım, barınma işe gibi temel ihtiyaçları karşılamak üzere bölgelerde

tüm STK'lar neredeyse her sokak başında yerlerini almışlardır. Birbirinden habersiz bölgeye gelenlerin pişirmeye başladığı fazla yemekler dökülmeye, binlerce ekmek sokaklara atılmaya, onbinlerce kıyafet ise dağıtımını beceremediğimiz için sokaklarda ne yazık ki çöp olmuştur. Zira afet bölgesinin psikolojisi çok farklıdır. Bunu bilmeden, eğitimini almadan yapılan tüm bu uğraşlar boşa giderken bölge halkına yardım olarak gidenlerin büyük bölümü çöp olmuştur. Üstelik bu durum ilerleyen günlerde kemirgenlerin artmasına ve bölgede salgın hastalıkların yayılmasına neden olacaktır.

8- Depremde insanlarımızı sırasıyla bilimsel ve yöre koşullarına uygun yapmadığımız uygulama hataları ile dolu 1. Sırada yapılar 2. Dolap gibi eşyalarımızı sabitlemediğimiz için yapısal olmayan eşyalar 3. Sırada liyakatsiz yöneticilerin yönetemediği koordinasyon eksikliği 4. Sırada ise afet eğitimine zul gözüyle bakan ve hiç eğitim almamış vatandaşlarımız neden olmuştur.

9- Ülkemiz coğrafi konumu nedeniyle deprem kuşağı üzerinde yer almaktadır. Üstelik 81 şehrimizin 53'ü bu faylar üzerine kurulmuştur. Bu nedenle toplumsal mutabakatla acilen işimizi gücümüzü bırakarak bu konu üzerinde ulusal ve uluslararası çalışmalar yaparak kentlerimizi bilimsel metodlar ışığında yaşanabilir ve sürdürülebilir şehirlere dönüştürmeliyiz. Buradan peşinen uyarıyorum, bu yapılmaz ise ne milat olur, ne de ölümler son bulur. Tıpkı mehter marşımız gibi bir ileri 2 geri gidip dururuz.

10- Aşağıya İTÜ, İnşaat, Jeoloji ve Jeofizik Mühendisleri Odalarımızın depremle ilgili yaptıkları ilk raporları ve çalışma sonuçlarını bırakıyorum. Daha farklı görüş ve ayrıntılı detaylara buradan erişebilirsiniz: [Detay 1](#), [Detay 2](#), [Detay 3](#), [Detay 4](#).

Ne demişti Ahmet Kaya yıllar önce, "Bu sene memleketeye kar yağmadı diye çok üzüldük. Birden kar yağdı sevindik, gelinlik giydi sandık... Meğerse ülkeme kefen getirmiş. Onun için sevdiğinize sıkı sarılın iki gözüm. Ölüm takvim kullanmıyor çünkü..."

Son kez haykırıyorum... SESİMİ DUYAN VAR MI?

Gelecek sayı görüşmek üzere, kalın sağlıcakla...

DOĞA OLAYLARI FELAKETE İŞTE BÖYLE DÖNÜŞTÜRÜLÜR (!)

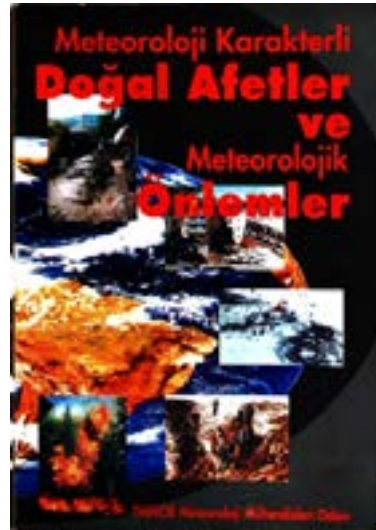
İSMAİL KÜÇÜK

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Üyesi
2. Başkanı

(1998 Batı Karadeniz ve Doğu Karadeniz taşkınları başta olmak üzere sonrasındaki bir çok taşkınun yanı sıra, 17 Ağustos 1999 Doğu Marmara depreminde bölgede TMMOB görevlisi olarak ilk günden itibaren bir ay kesintisiz bulunan ve sürecin tanıklarından sadece birisi olarak)

Bugüne kadar yaşadığımız tüm felaketlerde tek kararlılığımız aynı duygular ile tepki vermek ve hareket etmemizdir. Duygusal yanımızın ağırlığının nasıl ve ne şekilde kullanıldığını her felaket sonrasında görebilmekteyiz.

Meteoroloji Mühendisleri Odası 1999 yılında yayınladığı **“Meteorolojik Karakterli Doğal Afetler ve Önlemler”** raporunda 31 doğa olayını konu edinerek, her yıl yaşanan sel ve taşkınlarda yaşanan can ve mal kayıplarının olmaması için neler yapılması ya da yapılmaması gerektiğini ortaya koymuştur. 1999 sonrasında ülkemizde oluşan sel ve taşkınlarda yaşanan can kayıplarının, benzer şekilde başka yerlerde sürekli tekrar etmesine sadece tanıklık etmekteyiz.

Haziran 2000 yılında TMMOB tarafından yayınlanan “17 Ağustos 1999, 12 Kasım 1999 Doğu Marmara Depremleri ve Türkiye Gerçeği” adlı rapor, deprem ile ilgili birçok konuyu gündeme getirmiştir. Raporun 5.3 başlığında “*Ulusal ve Bölgesel Planlama Anlayışı Terkedilmiştir*” başlığında “Deprem, heyelan, sel gibi doğa olaylarının etkilerinin azaltılmasının yolu, her şeyden önce, ülke ve bölge düzeyinde toplumun çoğunluğunun yararının gözetileceği sosyal, ekonomik kalkınmayla uyumlu yerleşim politikalarının oluşturulması ve plana bağlanmasından geçmektedir” şeklinde açıkça ifade edilerek çıkarılan imar afların süreci de anlatılmıştır. (<https://www.tmmob.org.tr/yayin/dogu-marmara-depremleri-ve-turkiye-gercegi>)

Prof. Dr. İhsan KETİN 1980’li yıllarda “*Fay hatlarını belirledim ama derdimi anlatabileceğim tek kişi bulamadım*” ifadesi her şeyi açıkça ifade etmiyor mu? Başka söze gerek var mı?

Yaşamakta olduğumuz son depremler sanki hiç bilinmeyen bir konuymuş gibi, ilgili ilgisiz birçok kişinin basın ve yayın organlarında fayları anlatmaya çalışmaları anlaşılır gibi değil. Fay, jeolojik süreçlerde gereğini yapmıştır. Bilemediğimiz can kayıpları ile mağduriyetler.

Merhum İhsan KETİN bu kişilerin hiçbiri kadar görülemedi. Ancak 70 yıldan daha uzun süredir bu konuda yapılanlardan ya da yapılmayanlardan dolayı yaşanan felaketin süreci ve sorumluları yerine fay tartışılıyor.

Sorumlular dönemsel olarak değişse de sorumlu olanların söylemleri birbirinin tekrarıdır. Sadece söyleyenler değişiyor.

Ölenlerin yaralarının sarılamadığı bilinerek, yaralar sarılacaktır tekerlemesi ne anlama gelmektedir?

Depremler özelinde bazı konuları yeniden gündeme getirmek gerekir;

Unutmamak gerekir ki, her depremde yaşanan yıkımlar sonucunda olaylara müdahale süreci, sahip olunulan teknolojik aletler ve araçlar ile değerlendirilmelidir.

1999 depremlerinde, devlet birimlerinin müdahalesi vardı ancak çok yetersizdi. TMMOB ve benzeri kurum ve kuruluşların yardımlarını engelleyici hiçbir girişim yoktu. Özellikle bu depremde demokratik kuruluşların sürece katılmaları bir güç tarafından engellenmeye çalışılmıştır.

Önceki felaketlerdeki müdahaleler dikkate alındığında, 2023 deprem felaketinde başka bir yaklaşım beklenmesi gerçekçi değildir. Etkilenen alanın büyüklüğü dikkate alındığında her yere bir anda ulaşılabilmesi anlaşılabilir. Ancak nerelerde yanlış yapıldığı ya da eksik kalındığının değerlendirilmesi zorunludur. Birçok ayrıntıyı ilerleyen süreçte paylaşılan bilgilerden daha ayrıntılı öğreneceğiz.

Deprem haberinin ardından birçok yerden İBAN numaraları verilerek para istenmeye başlandı.

Öncelikle deprem bölgesinde güvenlik, arama kurtarma ve yardımlar birbirinden ayrı ancak koordinasyonlu yürütülmesi gerekirdi. Güvenlik, arama ve kurtarma gibi konular yerine yardım toplama öne çıktı. Devletin kurumları dışında hangi oluşumların maddi yardım toplamalarına izin verildiği de ayrıca ele alınmalıdır.

Barınma, beslenme, giyim yardımları;

Bu yardımlar için paraya ihtiyaç var mıydı? İhtiyaçlar, doğrudan fabrikalardan ve toptancılardan sağlanmasıdır. Yetersizliği tespit edilen ürünler için fabrikalara üretim emri verilebilir.

Vatandaşın marketlerden yada giyim mağazalarından birer ikişer alacağı eşyaların toplanması tasnif edilmesi ve bölgeye gönderilmesinin ayrı bir zorluk yarattığı bilinmesi gerekirdi. **Bireysel yardımlar çok önemli ve değerlidir.** Ancak olayın bütünselliği içerisinde idari birimler işleri kolaylaştıracak ve hızlandıracak şekilde uygulamaları yapmalıdır. Bu yardım kampanyası yöntemi hem toplumun enerjisini amacından saptırarak meşguliyet oluştururken diğer taraftan da marketlerin cirosunu artırmakta önemli olmaktadır.

Yurt dışından gelen yardımlar için ise para talepleri yoktu. Kısaca fabrikadan ve toptancısından toplu alımlar ile tüm ihtiyaçlar daha sağlıklı yürütülebilirdi. Lojistik işinde malzemelerin sağlanması, taşınması ve ihtiyacı olana dağıtılması ile ilgili zincirin oluşturulmasında insan gücü iyi kullanılmalıdır.

Kullanılmamış giysi talebi;

Bu yaklaşım ilk kez karşılaştığımız bir durumdu. Giyim yardımlarında ikinci el eşya gönderilmemesi istendi. Buna gerekçe olarak da **“insanların onuru”** ifadesi kullanıldı.

Yardım nedir? Yardım, kişinin sahip olduğu herhangi bir “şeyini” ihtiyacı olan ile paylaşmasıdır. İki kazağın birisinin, evindeki battaniyesinin, yorganının daha fazla ihtiyacı olan bir başkası ile paylaşılmasıdır. Yıllardır üzerine üçüncü kazağı alamayan kişinin ikinci kazağını paylaşma hakkı kısıtlanarak yeni bir algı oluşturuldu. İkinci kazağın onur kırıcı olduğu söylenirken, bu yapıların insan onuru ile ilgili hakkında hiçbir şey söylenmedi. Bu koşullarda yaşayan milyonlar var. Onların yaşadıkları konutlar için bir “onur” sözcüğünü içeren bir açıklama yapılacaktır mu?

Kızılay’ın yanı sıra, birçok kuruluş ve dernek kullanılmış giysileri ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak için çalışmaktaydı. Bu yardımlaşmalarda onur zarar görmemektedir.

Kızılay, deprem bölgesine ücretsiz ilaç dağıtmak amacıyla sahra eczaneler kurmak isteyen Türk Eczacılar Birliği’ne de tanesi 140 bin TL’den 5 çadır satmış (<https://indigodergisi.com/2023/02/kizilay-eczacilara-da-cadir-satmis/?fbclid=PAaafGlzRQJJ7BW6v02T0c-HEL19h0netzI2MnKOeBKIR7Nad4yg8q3TUiryQ>) bunu da duyduk ya.

Haberleşme; Afetler ya da felaketlerde en önemli konulardan birisi haberleşmedir. 99 depreminde binaların üzerlerinde olan GSM vericilerinin binalar ile çöktüğü biliniyor. O zaman, haberleşme ile ilgili GSM tesisleri için kentlerin belli yerlerine binalardan bağımsız yapılar ile hizmetler sağlanması gerektiği konu edilmişti. Bilenler olabilir.

Kent içi ulaşım; sokakların iki aracın geçişine zor izin verdiğini tüm kentlerde görebilmekteyiz. Deprem anında kent içi ulaşımdan söz edilemeyeceği yaşanmıştır. Toplanma yerlerinin hitap ettiği nüfusa göre planlanmış büyüklükte ve bu alanlara ulaşan yolların kapanmaması gerektiğini bilenler var. Durum ne idi?

Kamu binaları; Özellikle kamu binalarının hiçbir durumda yıkılmayacak şekilde yapılması gerektiğini bilenler vardır. Durum ne idi?

Yıkılan Binalar ile ilgili verilen bilgiler; Bu süreçte yayılan en hızlı bilgi(!), yıkılan binaların 1999 yılı öncesi yapıldığı, sonraki yıllarda yapılan binalardan yıkılanların çok az olduğuna ilişkindir. Bu bilginin doğru olduğunu kabul etmek zor gibi geliyor. Tüm kent yok oldu derken 23 yılda yapılan bina sayısı yok gibi anlamı çıkmaktadır. Ayrıca, parsel büyüklüğüne göre iki bağımsız birimden oluşan yapı ile 80 ya da daha fazla bağımsız birimden oluşan yapılar aynı kategoride değerlendirilemez. Başka bir yaklaşım gerek. **Yani yapı süreci mevcut haliyle devam ettirilemez.**

TV programcılığı; Yıllardır TV kanalları ve benzeri yayın organları ekranlarını hangi konulara açtılar? Şimdi ise haber değeri (!) görülerek konu ediliyor. Yıllardır her konuda fikir beyan edenler, bu konuda da konuşuyorlar. Bir yerde birilerinin utanması gerekmez mi?

Yapı Süreci; Yapının sadece görüldüğü kısımdan ibaret olmadığı, her yapının bir süreci olduğunun artık anlaşılması gerekir.

Belediye Meclisleri; Meclislerin oluşturulmasında meslek ağırlıklarından tüm siyasi partiler sorumludur. Her siyasi parti meclis üyelerine baksın.

Yapı Denetim Şirketleri; bu şirketlerde hastalık ve yaşlılıktan dolayı görevini yapamayacak durumda olanlar var mıdır? Yapıyı hiç görmeyen denetleme elemanları var mıdır?

Su Yapıları Denetimi; Sırası gelmişken su yapıları için yapı denetiminde süreç nasıl işliyor? Bu yapıların deprem olmadan da başka büyük sorunlara neden olabileceğini bilenler vardır.

İstanbul için deprem, yıllardır konuşulur. Karar vericiler, her şeye hazırlıklı olduğunu belirtiyordu. Bu depremin ertesinde 93 okulun deprem gerekçesi ile kapatılması ne anlama geliyor? Bu deprem olmasaydı ne olacaktı?

Yapı işlerinde müteahhit, yapı denetçisi ve belediye üçgeninde yaşananlara göz kapatarak vatandaş mağdur edilmektedir. Hakem olan ilgili Bakanlık ne yapıyor?

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın, bulunduğunu ilde Ankara'da yeni iskan verilmiş herhangi bir binaya gidip, yapının sadece görülen kısımlarını proje ile karşılaştırmaya cesareti var mıdır?

Kent içindeki bazı yapıları sel basmasının nedeni nedir? Birçok yerleşim yerlerinin sel suları ile yok olmasında taşkın kotunun değiştirilmesi işlemi yapılmış mıdır? Yapılmış ise hangi usul ile yapılmıştır?

Sel ve taşkınları iklim değişimine bağlayan **uzatmalı uzmanlar** depremleri neyin değişimine bağlıyorsunuz?

Değişim vardır. Bu değişimde ahlaki çöküş nerededir?

Çök-tutun-kapan tatbikatının ne olmadığını öğrenebildik mi? Bina yıkıldıktan sonra çök-kapanın bir işe yaramadığının, kurtarmada murç ve çekicinin önemli olduğunu öğrenebildik mi?

Toplanma yerlerine yapılan binalardan elde edilen rantın, kuralına uygun yeni toplanma yerleri oluşturulmasının parasal kaynağı olduğunu öğrenebildik mi?

İstanbul önce toplanma yerleri ile kent içi ulaşım yolları sorununu çözmelidir.

Sorun "jeolojik fay" ya da "dereler" değildir.

İKLİM 2023 ÖZEL SAYISI DUYURUSU!

Sevgili Okurlarımız, Öğrencilerimizve Meslektaşlarımız;
“23 Mart Dünya Meteoroloji Günü”ne özel olarak yılda bir çıkarttığımız İKLİM-Özel sayımızda yayınlanmasını istediğiniz Makale ve Teknik yazılarınızı Times News Roman formatında, tek satır paragraf aralığında (tablo, şekiller, kaynakça dahil, en fazla 7 sayfa) 10 Mart 2023 tarihine kadar bilgi@meteoroloji.org.tr adresine gönderebilirsiniz. Sizlerden gelen yazılar Bilim Kurulundan onay aldıktan sonra yayınlanacaktır (Bilim Kurulu yazılarınızla ilgili düzeltme isteyebilir).

Sevgili Okurlarımız ve Meslektaşlarımız;

*Meteoroloji Mühendisleri Odası aylık İKLİM E-Bültende yayınlanmasını istediğiniz Makale ve Teknik yazılarınız (tablo, şekiller, kaynakça dahil) **en fazla 7 sayfa** olmalıdır. Yayınlanmasını istediğiniz makaleleri Meteoroloji Mühendisleri Odasına ait bilgi@meteoroloji.org.tr, dergi@meteoroloji.org.tr elektronik posta adresine en geç her ayın 15'ine kadar göndermenizi rica ederiz.*

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

KARİYER

Hazırlayan
Ercüment AVŞAR

E-Bültenimizin bu kısmında yurtiçi ve yurtdışı kuruluşlarının ve üniversitelerin lisansüstü programları, staj programları ve çeşitli iş ilanları yayınlanacaktır.

Meteoroloji Mühendisliği Bölümü öğrencilerimiz ve mezunlarımızı özellikle uluslararası kuruluşlarda çalışmalarına ve lisansüstü programları katılmalarına teşvik etmek amacıyla, hem bölüm hocalarımız hem de bu kurumlarda daha önce çalışmış meslektaşlarımız her zaman öğrencilerimizin ve mezunlarımızın yanında olacaktır. Bu amaçla e-bültenimizin bu kısmını Kariyer Bölümü olarak ayırmış bulunmaktayız.

- Staj programları
- Yurtiçi özel sektör ve kamu sektörü iş ilanları
- Uluslararası bilimsel organizasyonların iş ilanları,
- Yurtdışı üniversitelerin lisansüstü programları,
- Yurtdışı üniversiteler öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadro ilanları

Yurtdışı üniversiteler öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadro ilanları, Duyuruları bu kısımda yapılacaktır. Bu duyuruların bazıları aşağıdaki gibi olacaktır.

Meteoroloji Mühendisleri Mezunlarımızın Dikkatine!

Sizler için derlediğimiz uluslararası iş ilanlarını dikkatinize sunuyoruz. WMO, EUMETSAT ve ECMWF'ye ait güncel iş ilanları ile ilgili olarak, başvuru süreci gibi detaylar hakkında daha fazla bilgi almak için lütfen aşağıdaki e-posta adresinden iletişime geçiniz. bilgi@meteoroloji.org.tr

TÜRKİYE

1- Meteoroloji Mühendisi - Ankara- SU YAPI MÜ- HENDİSLİK VE MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

2- Meteoroloji Mühendisi - Rüzgâr Enerjisi alanında İTÜ Meteoroloji Mühendisliği Bölümü - Deniz Demirhan
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

METEOROLOJİ-ATMOSFER BİLİMLERİ ALANLARINDA YAYINLANAN ULUSLARARASI GÜNCEL İŞ İLANLARI

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) iş ilanları

1- Scientific Officier
Measurement, Quality and Compliance (MQC)
Unit WMO Observing Networks and Measurement
(ONM) Division, WMO Integrated Global
Observing System (WIGOS) Branch Infrastructure
Department
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

2- Associate Project Officer
Hydrological and Water Resources Services (HWR)
Division Hydrology Water and Cryosphere (HWC)
Branch Services Department
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

3- Scientific Officier
Hydrological and Water Resources Services
(HWR) Division, Hydrology, Water Resources and
Cryosphere (HWC) Branch Services Department
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

4- Programme Officer (Extreme heat)
Global Heat Health Information Network Technical
Support (GHHIN-TSU) Unit , Applied Climate
Science (ACS) Division Services Department
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

5- Project Officer (Integrated energy services)
Applied Climate Science (ACS) Division, Climate
Services (CS) Branch
Services Department
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı (EUMETSAT) İş İlanları

1- VN 22/27 Reissue Research Fellowship at DWD
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

2- VN 23/02 Ground Segment Systems Upgrade
Project Manager
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

3- VN 23/03 Quality Assurance Engineer
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

4- VN 23/04 IT Service Level Coordinator
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

5- VN 22/51 Climate Data Processing Engineer
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

6- VN 22/49 Remote Sensing Scientist -
Hyperspectral Infrared Level-2 Products
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

7- Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı
(EUMETSAT) İklim Ürün Uzmanı (VN
23/01 Climate Product Expert) kadrosuna ilişkin iş
ilanı
Detaylar ve Başvuru için [tıklayınız](#).

www.meteoroloji.org.tr

MESLEKİ RAPORLAR

- 1- [İklim Değişikliğiyle Mücadele Sonuç Bildirgesi](#)
- 2- [Yağmursuyu Hasadı](#)
- 3- [Kar Yüğü Hesabı](#)
- 4- [Türkiye'nin Yeşil Kalkınma Devrimi Kitabı](#)
- 5- [İklim Değişikliği ve Tarım Değerlendirme Raporu](#)
- 6- [Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları](#)
- 7- [Türkiye'nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı](#)
- 8- [Glasgow İklim Paktı](#)
- 9- [Tema Vakfı İklim Eylem Planı](#)
- 10- [WMO İklim Hizmetleri Durumu Raporunun 2022 Baskısı, Enerji üzerine](#)
- 11- [TMMOB Afet Sempozyumu Paneller Kitabı](#)
- 12- [Türkiye'de İklim Değişikliği Risk Yönetimi](#)
- 13- [2022 FAO Tarım ve Gıda İçin Dünyada Arazi ve Su Kaynakları Durumu](#)
- 14- [International Symposium On Remote Sensing In Meteorology Meteo Irs 2021](#)
- 15- [2022 Dünya Ekonomik Formu Raporu](#)

www.meteoroloji.org.tr

AFET VE ACİL DURUMLAR ÇOCUKLARA NASIL ANLATILMALI?

SELMA BALAY

Meteoroloji Mühendisi
Eğitimci

Dünya genelinde farklı ülkelerde önem sıralaması farklı olan doğa kaynaklı afetler vardır. Öncelikli olarak afet ne demektir ve çeşitlerini kısaca anlatıp bu afetlere karşı nasıl önlemler alınmalıdır, afetlerden sonra neler yapılmalıdır kısaca anlatalım. Ekonomik, sosyal ve fiziksel anlamda kayıpların oluşmasına neden olan, rutin yaşantıyı durduran, hareket ve şehrin olanaklarını kısıtlayan olaylara AFET denir. Oluşan afetlerin en kötü sonucu can ve mal kaybıdır.

Afet oluşumunda doğanın davranışları ve insanların doğaya olan etkilerinin aşırılışması etkilidir. Başlıca afet çeşitleri: Kuraklık, Deprem, Sel ve Su Taşkınları, Heyelan, Çığ, Fırtına, Hortum ve Tayfunlar, Yanardağ Patlamaları, Orman Yangınları, Salgın Hastalıklar, Taşımacılık ve Ulaşım Kazaları, Teknoloji Kaynaklı Afetler, Hava Kirliliği, Asit Yağmuru, Ozon Tabakasının İncelmesi, Su Kirliliği ve Toprak Kirliliğidir.

İnsankaynaklıafetlerdeinsanların eğitimsizlikleri, dikkatsizlikleri ve yeterli önlemleri almamalarından kaynaklanmaktadır.

Türkiye'nin afet te önem sırası kuraklık, deprem, sel, heyelan, çığ ve orman yangınlarıdır. Özellikle 6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş merkezli 7,7 Pazarcık ve 7,6 Elbistan depremleri 10 ilimizi etkilerken hepimizi hem korkuttu hem de çok üzdü.

Fay hatları üzerine kurulan şehirler tehlike altındadır. Bu şehirlerde önlemler alınarak deprem sonucu oluşacak can ve mal kayıplarını en aza indirilebilir.

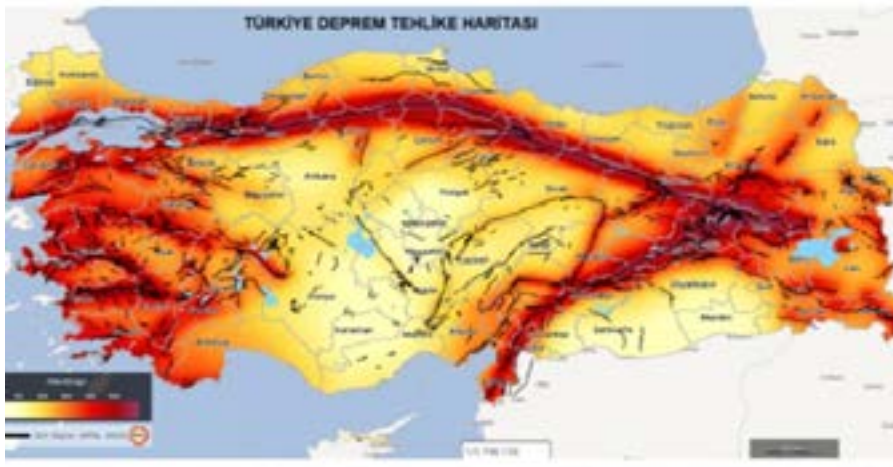

DEPREM NEDİR?

Yerkabuğu içindeki fayların kırılması ile oluşan titreşimlerin dalgalar halinde yayılması, geçtikleri ortamları sarsmasına denir.

Sismoloji depremin nasıl oluştuğu, dalgaların nasıl yayıldığı, ölçü aletlerini ve yöntemlerini, deprem ile ilgili diğer konuları inceleyen bilim dalıdır.

Dünyanın iç katmanları yer kabuğu, manto, dış ve iç çekirdektir. İnce ve üzerinde denizler, okyanuslar, kıtaların olduğu tabakaya yer kabuğudur. Kabuğun hemen altında katı özelliğe sahip olan tabaka Mantodur. Dünyanın en içteki ve sıcak katmanı çekirdektir. Çekirdeğin nikel - demir karışımından oluştuğu, sıvı bir ortam olduğu kabul edilmektedir. Yerkabuğunu oluşturan levhalar bu sıvı üzerinde birbirine sürtündükleri, sıkıştırdıkları, birbirlerinin üzerine çıktıkları durumda deprem oluşmaktadır.

Depremin oluşması ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD), Kızılay ve bazı sivil toplum örgütleri depremzedelere yardım etmektedir. Ülkemizde 1999 ve sonrasında yaşanan depremler sonrası Afet Eğitimine ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Afetler oluşmadan önce önlem alma, risk azaltma ve olası afetlere hazırlıklı olma bu eğitimin önemli parametreleridir. Doğal afetlerin oluşumunu engelleyemeyiz fakat sonuçlarını en az zararlı atlatarak tedbirleri ve eğitimleri alabiliriz.

Deprem anında ve sonrasında yaşanan çığlıklar, bağırmalar, ölümler, bayılmalar ve kargaşa çocuklarda travmaya neden olabilmektedir. Yalnızca afet ortamındaki çocuklar değil, afet sonrasında yayınlanan haberler, paylaşılan görüntüler, yetişkinler arası konuşmalara maruz kalmış çocuklarda olumsuz etkileneceklerdir.

Çocukların ihtiyaç duydukları şey kendilerini güvende hissetmektir. Bu nedenle yetişkinlere çok iş düşmektedir. Sağlıklı bir nesil için çocuklarımıza yaşına, anlama seviyesine uygun bir dil ile olayı ayrıntıya girmeden, çocuğun kendini güvende hissetmesini sağlayacak şekilde olayları anlatmalıyız. Çocukları susturmaktan kaçınarak yaşadıklarını betimlemelerine, duygularını anlatmalarına izin verip sakin bir şekilde dinlemeliyiz. Örneğin; "Bugün deprem oldu, televizyon izliyordum, biraz sallandık. Çok korktum." seni anlıyorum, bende korktum fakat şimdi güvendeyiz gibi.

DEPREM BİLGİ KARTI

Adı Soyadı :
Doğum Tarihi :
TC Kimlik No :
Kan Grubu :
Okul Tel No :
Ev Adresi :
Örnektir

Sürekli Rahatsızlığı :
Alerjisi :
Kullandığı İlaçlar :
Geçirdiği Ameliyat :
Afet sonrası Aile Buluşma Noktası :
Diğer bilgiler :

Çocukların sorularına mümkün olduğunca dürüst cevaplar vermeliyiz. Doğa kaynaklı afetleri anlatırken bilimsel kaynaklardan yararlanarak somut örneklerle anlatmalıyız. Aşırı bilgi yüklememeliyiz. Çocukları mümkün olduğunca rutin yaşantılarında tutmak gerekir. Anasınıfı çocukları ebeveynleri yaşıyor ise bağlanma sorunu yaşar, birlikte uyurlar. Aile desteğine rağmen hala kaygılı durumları devam ediyor ise; buna bağlı olarak sorunlar yaşanıyor ise (kâbus, parmak emme, tırnak yeme, altını ıslatma) mutlaka uzman bir psikologdan destek alınmalıdır.

Şunu unutmamalıyız ki ebeveyn kendini nasıl hisseder ise çocukta öyle hisseder. Öncelikli olarak ebeveynlerin kendi ruh sağlığını olumlu etkileyen etkinlikler ve tutum içinde bulunmalıdır. Aile ile sağlıklı ilişkilerin iyileştirici bir etkisi vardır. Deprem çantasını çocuklarımız ile birlikte hazırlayabiliriz, evimizde güvenli bir yer belirleriz, çocuklara deprem öncesi ve sonrası neler yapılacağı anlatılmalı ve Aile Afet Planı hazırlanmalıdır. Dışarda da buluşma yerleri belirlenmelidir.

Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremde hayatını kaybetmiş vatandaşlarımıza rahmet, yaralılarımıza acil şifa ve geride kalanlara da sağlık diliyorum.

Çocuklar şimdi aşağıdaki etkinliğe bakarak ya da internette kendi araştırmanızı yaparak aileniz için anne ve babanızla birlikte kendinize bir deprem çantası hazırlayınız.

DEPREM ÇANTASINDA
OLMASI GEREKENLER

DEPREM ÇANTASINDA
OLMAMASI GEREKENLER
